

9è. Programa

Tema: Càritas i el banc dels aliments

*Entrevistat:

- Manel Miralles Miralles

*Participant al plató:

- Guadalupe Accensi Estrada
- Conxita Castells Prades

*Participants per connexió telefònica. Tots a Càritas Tortosa

- Teresa Andrés,
- Joan Zaragoza.

*Entrevistador

Josep Bayerri

*Realització:

- Jaume Borja
- Carles Ferrando

Gravació: dijous dia 29 de novembre de 2012 (16.30 h.)

Emissió en diferit: dissabte 8 de desembre, 16 h i 21 h; diumenge 9, 12.30 h

NOTES:

La idea es abordar un tema a partir de la perspectiva de dues generacions

La durada a l'entorn dels 45/50 minuts

No es un debat sinó un col·loqui complementat entre dues visions diferents

Es parteix de la conversa amb una persona gran jubilada, que va de tornada.

La contra part es una persona jove que encara ho te tot per fer. Va d'anada

S'ha de fugir de confrontar posicions, ja hi ha altre programes que ho fan

No es prevista la participació de polítics en actiu

Els dos participants per telèfon entraran al llarg del programa per trencar.

El programa no es gens formal

Per tant valen les interrupcions i els canvis de ritme

Es fonamental que els dos siguin ben actius

El programa fracassarà si soc jo el que ha de parlar tot el rato i portar el ritme

El proposi't és que jo em faci fonedís per donar el protagonisme als dos

GUIO DEL PROGRAMA DEL 8 DE DESEMBRE (GRAVACIÓ EL 29.11)

Hola, Ben trobats de nou

L'any 1947 es va crear Càritas. Promoguda per l'església catòlica espanyola, a l'estil de com s'havia fet a França amb "Securs Catholique", pretenia realitzar funcions assistencials i d'ajut als pobres, als malalts i als desvalguts. Fins a meitats del segle XX aquestes tasques havien estat a càrrec

de congregacions específicament dedicades a socórrer als necessitats; les Germanes de Sant Vicent de Paul o les Germanetes dels Pobres, entre altres però davant les necessitats derivades de la Guerra Mundial i la Guerra Civil a Espanya, l'església catòlica posa en marxa noves institucions no estrictament religioses que incorporen molts seglars. A principis dels anys seixanta, la ràpida recuperació econòmica d'Espanya i d'Europa en general limitaren l'actuació de Càritas a zones molt concretes i a grups socials molt específics com els immigrants i els gitanos.

A mitjans dels vuitanta, però, començà a esclatar la crisi econòmica i social als països desenvolupats. Al voltant de les grans ciutats europees s'han anat consolidant corones de pobresa i marginació que condueixen també a la fam. La funció de "Càritas" s'ha fet imprescindible, alhora que es creaven els bancs d'aliments, el primer a París el 1984 i dos anys després a Barcelona. Durant els darrers anys molta gent s'ha vist obligada a acudir a l'ajut de les institucions d'assistència. És la nova pobresa. Gent que han portat una vida normalitzada i mai s'havien trobat amb aquesta situació. La crisi els ha conduït a perdre el treball, la casa, sense recursos i en alguns casos sense família. Cada cop hi ha més persones, algunes conegudes a la ciutat i que fins feia poc havien viscut a la bombolla del consum i el benestar i ara, amb vergonya i sensació de fracàs, han d'acudir a l'ajut social.

El 1995, fa ja 17 anys, arribaven a Tortosa les Germanes Filles de la Caritat que, al desembre d'aquell mateix any, obririen la Casa d'acollida al carrer Sant Lluís núm. 21, al barri de Santa Clara; després el menjador social mentre, més recentment, es posava en marxa el banc dels aliments de Tortosa promogut per l'Arxiconfraria de la Verge de la Cinta que l'any passat totalitzà 23 tones d'aliments recollits. La distribució als necessitats es fa a través de la Creu Roja i el menjador social però la major part mitjançant Caritas de Tortosa i Roquetes. Els darrers dies es noticia la gran afluència de temporers, procedents dels països africans subsaharians que fan cap a la zona de l'Ebre pensant que trobaran feina a la campanya de recollida dels cítrics. No hi ha feina per a tots i aquestes persones deambulen pels carrers del casc antic de Tortosa sense saber ben bé a qui acudir a la recerca de lloc on aixoplugar-se i un mínim d'aliments per a subsistir. A mesura que s'atansen els dies de més fred creix la preocupació i les entitats d'assistència (especialment la Creu Roja i Caritas s'esforcen en esmerçar recursos). La casa d'acollida està al límit i la demanda d'aliments també ja que, a més del menjador, es reparteixen paquets de queviures a les famílies necessitades de la ciutat. Càritas es veu desbordada i la necessitat de trobar respostes solidàries entre la ciutadania es cada vegada més urgent. Els passats divendres i dissabte tingué lloc a tot Catalunya una gran mobilització per recollir aliments, fou l'anomenat "Gran Recapte". També a Tortosa va haver-hi voluntaris de Càritas a les portes dels supermercats per informar a la gent i demanar la seva col·laboració amb donació de menjar.

Avui parlarem de Caritas

El nostre personatge central és Manel Miralles Miralles va néixer a Albocàsser fa 85 anys. Va ingressar al Seminari de Castelló el 1938 quan Tortosa encara era front de guerra. Va acabar els seus estudis sacerdotals el 1951 i va exercir

a Vilafranca del Cid, Camarles, Gandesa, i entre 1966-72 a la parròquia de Sant Blai a Tortosa, on va col·laborar amb l'escoltisme de les Guies Sant Jordi. El darrer lloc on va estar fou a Sant Mateu. El 1975, als 48 anys, es va secularitzar per casar-se amb Pilar Cid; és pare i iaio. Treballà com a professor, el 1981 s'incorporà com a voluntari a Càritas i l'any següent esdevingué president de Càritas Interparroquial de Tortosa. Foren els anys de la creació del magatzem de mobles i de roba i la vinguda a Tortosa de les religioses de Sant Vicent de Paul. No es una persona que vagi de tornada ni visqui desconnectada de Càritas amb la que segueix compromesa. Manel Miralles diu que en aquests assumptes no hi ha jubilació.

Hola Manel, ben trobat.

Com sabeu, al personatge central a qui entrevistem contraposem una altra persona amb coincidències creatives o professionals però que sigui molt més jove, d'una altra generació i estigui plenament en actiu, per dibuixar una perspectiva diferent i més actual. Avui ens acompanya Lupe Accensi Estrada, de xxx anys, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx es treballadora social i desenvolupa la seva activitat a Caritas Interparroquial de Tortosa des de fa molts anys i va coincidir un temps en Manel Miralles.

També hem convidat una tercera persona, en aquest cas una voluntària de Càritas que dedica una part del seu temps lliure a ajudar als demés des de l'organització. Es tracta de Conxita Castells Prades, de 70 anys, jubilada per l'edat però que no para en la seva entusiasta dedicació altruista a Càritas.

Ben trobades Lupe i Conxita

Recordo com cada vegada que el programa es obert o sigui que podeu intervenir en col·loqui quan vulgueu i tallar-me a mi

LES PREGUNTES SON SOLAMENT PROPOSTES INICIALS PODEN CANVIAR I AFEGIR-NE MÉS I SI LA TERTULIA ES FA VIVA JA SORTIRA TOTS SENSE QUE JO TINGUI QUE PREGUNTAR RES; PERO CAL QUE L'ENTREVISTADOR TINGUI PREPARADES UNA BATERIA DE PREGUNTES PER QUE NO S'ENCALLI

- Manel Miralles, començarem per parlar del moment en que vares incorporar-te a Caritas Interparroquial de Tortosa. Eren els anys difícils de la transició amb un gran neguit polític i social acompanyat d'una grau crisi econòmica no tant greu com la d'ara però que va fer plegar moltes empreses i deixar gent al carrer. Com eren aquells anys?.
-
- Caritas encara no havia assolit el grau desplegament del anys següents, fou molt difícil arrancar?
- D'aquells anys es la creació del magatzem de mobles i roba. Com va anar aquella iniciativa?
-

- Hi ha diferents col·lectius necessitats d'ajut i suposo que deuen canviar a mesura que canvien els temps. Quin era el col·lectiu més necessitat quan vas arribar a Caritas?
-
- I quan vares deixar la presidència?
-

(Trucar a la Caritas Interparroquial de Tortosa al 977441364)

A Caritas Interparroquial de Tortosa, al carrer Senasalsacosta, vora la plaça dels Dolors, al peu del canó i amb plena activitat com a responsables de Càritas tenim a dos persones ben conegudes que participaran per via telefònica al programa d'avui ja que no han pogut abandonar com aquell que diu el seu lloc a la trinxera. Són Teresa Andrés, religiosa de les Germanes de la Caritat de Sant Vicent de Paul; i Joan Zaragoza, actual president de Caritas Interparroquial

Joan Zaragoza fou, durant els seus anys d'activitat professional, cap dels laboratoris d'anàlisi de l'Hospital Verge de la Cinta. Ara comanda la caritas Interparroquial de Tortosa com a director

- Joan, d'analitzar la sang a analitzar persones. Vaja diferència. No?
-
- Com a directors deus tenir moltes coses a la teva agenda, però voldríem parlar d'un tema concret: l'organització i els serveis actuals. Perqué Caritas Interparroquial?
-
- Caritas es una organització d'ambits estatal. Quina es la relació entre Caritas parroquial, diocesana i espanyola en general?
-
- Es la Conferencia Episcopal Espanyola la que en darrera instancia pren decisions sobre Caritas. No hi ha cap estructura de Caritas catalana?
-
- A nivell de la diòcesi de Totosa col·laboreu entre les diferents Caritas parroquials?
-
- I altres organisme oficials: ajuntament, Consell Comarcal, Generalitat.?

Molt be Joan, Anem ara a parlar amb la germana Teresa Andres que fa 17 anys que viu i treballa a Tortosa.

- Comencen per preguntar-li. Quina impressió vares tenir en arribar a Tortosa el 1995?
-
- En qui vares tenir els primers contactes?
-
- Quantes religioses éreu aquells primers moments?
-
- Ara quantes sou?

-
- Quina feina fa cadascuna?
-
- Cada persona es un cas i s'ha de tractar de forma diferent. No es així?.
-
- No resulta pesat i frustrant veure que tant d'esforç no permet acabar amb les situacions de tanta necessitat?

Moltes gràcies al dos Joan i germana Teresa. Ara tornem al plató.

- Conxita. Des de fa quants anys ets voluntària de Caritas?
-
- Quina es concretament la teva tasca i la que fan els voluntaris?
-
- Hi ha molts e voluntaris a Tortosa?
-
- Cadascú pot fer la feina que mes li interessa o hi ha una direcció que estableix les activitats?
-
- Us fa falta mes gent?
-
- Si algú vol col·laborar amb Càritas que ha de fer?

Lupe, tu que ets professional dels serveis socials i estàs amb plena dedicació de dies i hores treballant per a Càritas

-
- Com veus la situació actual a Tortosa?
-
- Quina feina concreta fas tu?
-
- Quans treballadors hi ha a Caritas Interparroquial de Tortosa?
-
- Explicans com es la teva jornada de treball
-
- Lupe, Tu que estàs a peu de canyó quines son les necessitats actuals mes urgents?
-
- Com es poden resoldre?
-
- Tenint en compte que Caritas es l'entitat d'ajut social mes important caldria comptar amb mes col·laboració institucional?
-
- El passat cap de setmana vareu realitzar una acció important de recollida d'aliments a les portes dels supermercats tortosins amb participació de molts de voluntaris. Aquells ciutadans que no varen tenir ocasió de donar aliments poden encara col·laborar?

Doncs, que sigui així. Hem acabat ja per avui. Gracies Manel, Gracies Lupe, Gracies Conxita, també la germana Teresa i Joan Zaragoza que han intervingut per telèfon. Gràcies a tots vostès per escoltar-nos.